

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (HE 201/2021 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut (etäkuuleminen):

- hallitussihteeri Pekka Paaermaa, sosiaali- ja terveysministeriö
- matemaatikko Petri Eskelinen, Kansaneläkelaitos
- johtaja Tapio Oksanen, Työllisyysrahasto

Valiokunta on saanut kirjalliset lausunnot:

- Akava ry
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- STTK ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Suomen Yrittäjät ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia.

Esityksessä ehdotetaan vahvistettavaksi vuoden 2022 työttömyysvakuutusmaksut. Työttömyysvakuutusmaksujen kokonaismäärää ehdotetaan korotettavaksi 0,20 prosenttiyksikköä. Palkan-
saajan työttömyysvakuutusmaksua ehdotetaan korotettavaksi 0,10 prosenttiyksikköä ja työnanta-
jan keskimääräistä työttömyysvakuutusmaksua 0,10 prosenttiyksikköä.

Valiokunnan mietintö StVM 31/2021 vp

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu olisi 1,50 prosenttia palkasta ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksu 0,50 prosenttia palkasta palkkasumman 2 197 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,05 prosenttia palkasta. Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,74 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu 0,50 prosenttia palkasta.

Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,50 prosenttia liikelaitoksen liiketoiminnasta maksamien palkkojen määrästä palkkasumman 2 197 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,18 prosenttia palkasta. Yliopiston työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,50 prosenttia palkasta palkkasumman 2 197 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,49 prosenttia palkasta.

Ostavastuumaksun palkkasummarajoja ehdotetaan muutettaviksi siten, että täysimääräinen omavastuumaksu perittäisiin yrityksiltä, joiden palkkasumma olisi vähintään 35 160 000 euroa. Omavastuumaksua ei perittäisi yrityksiltä, joiden palkkasumma olisi enintään 2 197 500 euroa.

Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään työsopimuslain työttömyyspäivärahan vaikutuksesta vahingonkorvaukseen ja korvauksen maksamiseen koskevien säännösten mukaisten rahamäärien tilityksestä Työllisyysrahastosta valtiolle.

Esitys liittyy valtion vuoden 2022 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2022.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Esityksessä ehdotetaan vahvistettavaksi työttömyysvakuutusmaksut vuodelle 2022. Työttömyysvakuutusmaksujen kokonaismäärää ehdotetaan korotettavaksi 0,20 prosenttiyksikköä eli keskimäärin noin 7,5 prosentilla. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua korotetaan 1,4 prosentista 1,5 prosenttiin palkasta ja työnantajan keskimääräistä työttömyysvakuutusmaksua 1,41 prosentista 1,51 prosenttiin palkkasummasta. Työnantajan alempi maksu on esityksen mukaan 0,50 prosenttia palkasta palkkasumman 2 197 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,05 prosenttia. Vuonna 2021 edellä mainitut prosentit ovat 0,50 ja 1,90 eli alempaan maksuun ei esitetä korotusta.

Esityksessä ehdotetaan myös tarkennettaviksi omavastuumaksun palkkasummarajoja sekä lisättäväksi lakiin säännös työsopimuslain (55/2001) työttömyyspäivärahan vaikutuksesta vahingonkorvaukseen ja korvauksen maksamista koskevien säännösten mukaisten rahamäärien tilityksestä Työllisyysrahastosta valtiolle.

Työttömyysvakuutusmaksujen korotustarve perustuu työttömyyden ja sen myötä Työllisyysrahaston rahoittamien menojen kasvuun covid-19-epidemian aikana. Vaikka Työllisyysrahaston menot ovat työttömyyden ja lomautusten määrän vähenemisen myötä laskeneet vuoden 2021 aikana ja niiden arvioidaan laskevan myös vuonna 2022, rahaston vastuulla olevat menot ovat edelleen korkeat epidemiaa edeltävään aikaan verrattuna.

Valiokunnan mietintö StVM 31/2021 vp

Hallituksen esityksen ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää ehdotettuja maksujen korotuksia välttämättöminä Työllisyysrahaston maksuvalmiuden turvaamiseksi ja puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana. Korotetuilla maksuprosenteilla Työllisyysrahaston vuosituloksen arvioidaan olevan vuonna 2022 lähellä nollassa. Kansantalouden suhdannevaihteluista johtuvia työttömyysvakuutusmaksujen muutoksia tasataan suhdannepuskurilla, jonka varat ovat supistuneet kahdessa vuodessa noin 1,2 miljardilla eurolla. Suhdannepuskurissa arvioidaan olevan varoja valtiovarainministeriön ennusteen mukaan vuoden 2021 lopussa 494 miljoonaa euroa ja vuoden 2022 lopussa 507 miljoonaa euroa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 201/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 17.11.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Markus Lohi kesk
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Kim Berg sd
jäsen Kaisa Juuso ps
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Merja Kyllönen vas
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Heidi Viljanen sd
varajäsen Aino-Kaisa Pekonen vas (osittain)

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen